

08/01/2026

Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı 241300185 numaralı öğrencisiyim. Aşağıda önerilen tez teklifini olurlarınıza saygılarımla arz ederim.

Eda ÖZKAN

İmza

Önerilen Konu: Ortaokul Öğrencilerinde Akran Zorbalığının Okul İklimi ve Duygu Düzenleme Becerileri Bağlamında İncelenmesi

Danışman Onayı:

Öğrencinin yapmış olduğu öneriler değerlendirilerek ilgili çalışmanın Etik kurula girmesi;

Gereklidir

Gerekli Değildir

Tez teklifini olurlarınıza saygılarımla arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Ayber ACAR

Tarih: 08/01/2026

- ✓ Tezli yüksek lisans/Doktora savunma sınavına başvurulabilmesi için mezuniyet ön koşullarından birinin gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bkz. KTO Karatay Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği

Çocuk Gelişimi Tezli Yüksek Lisans Programı Anabilim Dalı Başkanlığı Onayı:

Anabilim Dalı Başkanlığımıza iletilen tez teklifi uygun görülmüştür. Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Anabilim Dalı Başkanı

Prof. Dr. Filiz ERBAY

Enstitü Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Necati VARDAR

TEZ ÖNERİSİ ÖZETİ

Tez önerisi başlığı, özeti ve anahtar kelimeler Türkçe ve İngilizce yazılmalıdır. **Tez Önerisi özetleri birer sayfayı geçmemelidir.** Özet (summary) Tez önerisinin soyut bir tanıtımı değil, ana hatları ile önerilen Tez önerisinin:

- Amacı,
- Konunun kısa bir tanıtımı, neden bu konunun seçildiği ve özgün değeri,
- Kuramsal yaklaşım ve kullanılacak yöntemin ana hatları,
- Ulaşılmak istenen hedefler ve beklenen çıktılarının bilimsel, teknolojik ve sosyo-ekonomik ne tür katkılarda bulunabileceği

hususlarında ayrı paragraflar halinde kısa ve net cümlelerle bilgi verici nitelikte olmalıdır.

Anahtar Kelimeler ve İngilizce karşılıkları (keywords) uluslararası literatüre uygun bir şekilde seçilerek özet sayfasının sonundaki ilgili bölümde ayrıca belirtilmelidir.

Tez Konusu Başlığı: Ortaokul Öğrencilerinde Akran zorbalığının Okul İklimi ve Duygu Düzenleme Becerileri Bağlamında İncelenmesi

Tez Konusu Özeti

Bu araştırmanın temel amacı, ortaokul öğrencileri arasında yaygın bir sorun olan akran zorbalığının, öğrencilerin duygu düzenleme becerileri ve içinde bulundukları okul iklimi ile olan ilişkisini incelemektir. Çalışma, zorbalığın sadece bireysel faktörlerle değil, aynı zamanda okulun sosyal ve psikolojik ortamıyla (okul iklimi) nasıl şekillendiğini anlamayı hedeflemektedir. Akran zorbalığı, çocuk ve ergenlerin psikososyal gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen, güç dengesizliğine dayalı ve kasıtlı zarar verme amacı taşıyan tekrarlayıcı davranışlar bütünü olarak tanımlanmakta ve modern okul psikolojisinin en önemli sorun alanlarından biri olarak görülmektedir. Bu davranışlar yalnızca fiziksel saldırıları değil; sözel aşağılama, dışlama, tehdit, ilişkisel manipülasyon ve dijital platformlarda gerçekleşen siber zorbalık gibi çeşitli biçimleri kapsamaktadır. Zorbalığın ortaya çıkması ve sürdürülmesinde, bireysel özelliklerin yanı sıra, içinde bulunulan sosyal çevrenin yapısı da belirleyici olmaktadır. Bu bağlamda, bir okulun normlarını, değerlerini, ilişki kalıplarını ve genel atmosferini ifade eden okul iklimi, zorbalık davranışlarının önlenmesinde veya teşvik edilmesinde kilit bir rol oynar. Güvenli, destekleyici ve adil bir okul iklimi, zorbalık için koruyucu bir kalkan işlevi görürken; olumsuz bir iklim, bu tür davranışların yeşermesine zemin hazırlayabilir. Bir diğer kritik faktör ise bireyin sahip olduğu duygu düzenleme becerileridir. Duygu düzenleme, bireyin yaşadığı olumsuz duyguları yönetme, anlamlandırma ve uygun bir şekilde ifade etme kapasitesidir. Bu beceriden yoksun olan öğrenciler, öfke, hayal kırıklığı veya stres gibi duygularla baş etmekte zorlanabilir ve bu durum onları saldırgan davranışlar (zorba) sergilemeye ya da saldırılar karşısında etkisiz kalarak mağdur konumuna düşmeye daha yatkın hale getirebilir. Bu araştırma ortaokul öğrencilerinde akran zorbalığı olgusunu inceleyerek, onu şekillendiren iki temel bağlam olan okul iklimi ve duygu düzenleme becerilerini etkileme durumunu bilimsel olarak ortaya koyacaktır. Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılacaktır. Örneklemi Kayseri ilinde tesadüfi olarak seçilen eğitim kurumlarına devam eden ortaokul öğrencileri oluşturacaktır. Veriler, "Akran Zorbalığı Ölçeği" ve "Okul İklimi Ölçeği" ve "Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeği" kullanılarak toplanacak ve analiz edilecektir. Yaklaşık 300 çocuğa ulaşılması planlanmaktadır. Araştırmanın hedefleri arasında, Ortaokul öğrencileri arasında görülen akran zorbalığı yaygınlık düzeyini belirlemek, Öğrencilerin okul iklimine ilişkin algılarını ortaya koymak, Öğrencilerin duygu düzenleme becerilerinin düzeyini belirlemek amaçlanmıştır. Akran zorbalığını yalnızca bir davranış problemi olarak değil, öğrencinin içsel dünyası (duygu düzenleme) ile dışsal sosyal ekosistemi (okul iklimi) arasındaki etkileşimin bir sonucu olarak ele almayı hedeflemektedir. Bu araştırma, çocuk gelişimi alanında bilimsel literatüre önemli bir katkı sağlayacak ve akran zorbalığı ve bunu etkileyen faktörleri belirlemede yeni bakış açıları sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: okul iklimi, duygu düzenleme, akran zorbalığı, ortaokul öğrencileri,

Thesis Subject Title : Examining Peer Bullying in Middle School Students in the Context of School Climate and Emotion Regulation

Thesis Subject Summary

The primary purpose of this research is to examine the relationship between peer bullying, a common problem among middle school students, their emotion regulation skills, and the school climate. The study aims to understand how bullying is shaped not only by individual factors but also by the social and psychological environment of the school (school climate). Peer bullying is defined as a set of repetitive behaviors based on power imbalances and intentional harm that negatively impact the psychosocial development of children and adolescents. It is considered one of the most significant problems in modern school psychology. These behaviors encompass not only physical attacks but also various forms such as verbal humiliation, exclusion, threats, relational manipulation, and cyberbullying on digital platforms. In addition to individual characteristics, the structure of the social environment also plays a significant role in the emergence and perpetuation of bullying. In this context, school climate, which refers to a school's norms, values, relationship patterns, and overall atmosphere, plays a key role in preventing or encouraging bullying behavior. A safe, supportive, and fair school climate acts as a protective

shield against bullying, while a negative climate can foster the growth of such behaviors. Another critical factor is an individual's emotion regulation skills. Emotion regulation is the ability to manage, understand, and appropriately express negative emotions. Students lacking these skills may struggle to cope with emotions such as anger, frustration, or stress, making them more likely to engage in aggressive behavior (bullying) or, by being ineffective in the face of attacks, become victims. This research will examine the phenomenon of peer bullying among middle school students and scientifically demonstrate how it affects two fundamental contexts: school climate and emotion regulation skills. The study will employ a correlational screening method. The sample will consist of middle school students attending randomly selected educational institutions in Kayseri. Data will be collected and analyzed using the Peer Bullying Scale, the School Climate Scale, and the Emotion Regulation Skills Scale. The study plans to reach approximately 300 children. The study aims to determine the prevalence of peer bullying among middle school students, reveal students' perceptions of school climate, and determine the level of students' emotion regulation skills. It aims to consider peer bullying not merely as a behavioral problem but as a result of the interaction between a student's internal world (emotion regulation) and their external social ecosystem (school climate). This research will make a significant contribution to the scientific literature in the field of child development and offer new perspectives in identifying peer bullying and its influencing factors.

Keywords: school climate, emotion regulation, peer bullying, middle school students,

1. AMAÇ VE HEDEFLER

Tez çalışmasının amacı ve hedefleri ayrı bölümler halinde kısa ve net cümlelerle ortaya konulmalıdır. Amaç ve hedeflerin belirgin, ölçülebilir, gerçekçi ve Tez süresinde ulaşılabilir nitelikte olmasına dikkat edilmelidir ve sayfa sınırlaması yoktur.

Bu araştırmanın temel amacı, ortaokul öğrencileri arasında yaygın bir sorun olan akran zorbalığının, öğrencilerin duygu düzenleme becerileri ve içinde bulundukları okul iklimi ile olan ilişkisini incelemektir. Bu kapsamda, öğrencilerin okul iklimi algılarının ve duygu düzenleme yeterliklerinin zorbalığa maruz kalma ve zorbalık yapma davranışlarını nasıl etkilediği ortaya konulacaktır. Yapılan bu çalışmada, aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

- Ortaokul öğrencilerinin akran zorbalığı, okul iklimi ve duygu düzenleme beceri düzeyleri cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- Ortaokul öğrencilerinin akran zorbalığı, okul iklimi ve duygu düzenleme beceri düzeyleri yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- Ortaokul öğrencilerinin akran zorbalığı, okul iklimi ve duygu düzenleme beceri düzeyleri sınıf düzeyi değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmakta mıdır?
- Okul iklimi Akran zorbalığını anlamlı düzeyde etkilemekte midir?
- Çocukların Duygu Düzenleme becerileri Akran zorbalığını anlamlı düzeyde etkilemekte midir?
- Okul iklimi ve duygu düzenleme becerileri akran zorbalığını yordamakta mıdır?

2. KONU, KAPSAM ve LİTERATÜR ÖZETİ

Tez önerisinde ele alınan konunun kapsamı ve sınırları, Tez çalışmasının araştırma sorusu veya problemi açık bir şekilde ortaya konulmalı ve ilgili bilim/teknoloji alan(lar)ındaki literatür taraması ve değerlendirilmesi yapılarak Tez çalışmasının konusunun literatürdeki önemi, arka planı, bugün gelinen durum, yaşanan sorunlar, eksiklikler, doldurulması gereken boşluklar vb. hususlar açık ve net bir şekilde ortaya konulmalıdır ve sayfa sınırlaması yoktur.

Literatür değerlendirmesi yapılırken ham bir literatür listesi değil, ilgili literatürün özet halinde bir analizi sunulmalıdır. Referanslar Kaynaklar sayfasındaki açıklamalara uygun olarak verilmelidir.

Konu: Bu araştırmanın konusu, ortaokul 5. Sınıftan 8.sınıfa uzanan öğrencilerinde akran zorbalığı davranışlarının duygu düzenleme becerileri ve okul iklimi algılarıyla nasıl ilişkili olduğunu incelemektir.

Kapsam:

Bu araştırmanın kapsamı, ortaokul 5. Sınıftan 8.sınıfa uzanan öğrencilerde akran zorbalığı davranışlarının duygu düzenleme becerileri ve okul iklimi algılarıyla nasıl ilişkili olduğunu incelemektir. Ortaokul öğrencileri arasında görülen akran zorbalığı yaygınlık düzeyini belirlemek, Öğrencilerin okul iklimine ilişkin algılarını ortaya koymak, Öğrencilerin duygu düzenleme becerilerinin düzeyini belirlemek ve aralarındaki etkileşimleri ele almayı hedeflemektedir. Akran zorbalığı, çocuk ve ergenlerin psikososyal gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen, güç dengesizliğine dayalı ve kasıtlı zarar verme amacı taşıyan tekrarlayıcı davranışlar bütünü olarak tanımlanmakta ve modern okul psikolojisinin en önemli sorun alanlarından biri olarak görülmektedir (Olweus, 1993; Rigby, 2012). Bu davranışlar yalnızca fiziksel saldırıları değil; sözel aşağılama, dışlama, tehdit, ilişkisel manipülasyon ve dijital platformlarda gerçekleşen siber zorbalık gibi çeşitli biçimleri kapsamaktadır (Smith, 2016). Akran zorbalığı, mağdurlarda düşük benlik saygısı, kaygı, depresyon ve akademik başarısızlık gibi uzun dönemli olumsuz sonuçlara yol açarken; zorbalık davranışını sergileyen öğrencilerde de saldırganlık, antisosyal eğilimler ve okuldan kopma gibi riskleri artırmaktadır (Copeland et al., 2013). Türkiye’de yapılan güncel araştırmalar, zorbalığın özellikle ortaokul döneminde yoğunlaştığını, öğrencilerin çoğunlukla ilişkisel ve sözel zorbalığa maruz kaldığını ve zorbalığın okul ortamının yapısal özellikleriyle yakından ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır (Kayacık, Kurtoğlu ve Ayaz, 2024). Bu bağlamda okul iklimi, zorbalık davranışlarının anlaşılmasında kritik bir çevresel değişken olarak ele alınmaktadır. Okul iklimi; öğrencilerin güvenlik, aidiyet, öğretmen desteği, iletişim, adalet algısı ve ilişkilere yönelik değerlendirmelerini kapsayan çok boyutlu bir kavram olup, olumlu okul ikliminin zorbalığa karışma olasılığını azaltan temel bir koruyucu faktör olduğu belirtilmektedir (Cohen, McCabe, Michelli ve Pickeral, 2009). Nitekim hem öğretmen hem de öğrenci örneklemeleriyle yürütülen araştırmalar, destekleyici ve kapsayıcı okul ikliminin zorbalık olaylarını azaltırken, güvensiz ve olumsuz iklimin zorbalığın yaygınlaşmasına zemin hazırladığını göstermektedir (Şen ve Doğan, 2021; Özer, 2020). Bunun yanında duygu düzenleme becerileri, öğrencilerin sosyal ilişkilerdeki tepkilerini belirleyen önemli bireysel faktörlerdendir. Duygu düzenleme; bireyin duygusal süreçlerini izleme, değerlendirme ve kontrol etme kapasitesini ifade etmekte olup sosyal etkileşimlerde olumlu davranışları destekleyen temel bir öz-düzenleme mekanizması olarak tanımlanmaktadır (Gross, 1998; Gross ve John, 2003). Bu nedenle akran zorbalığını yalnızca davranışsal bir sorun olarak değil, aynı zamanda öğrencilerin duygusal düzenleme kapasiteleri ve okul ortamının niteliğiyle etkileşim içinde gelişen çok boyutlu bir olgu olarak ele almak gerekmektedir. Duygu düzenleme becerileri zayıf olan öğrencilerin zorbalığa daha fazla başvurduğu veya zorbalığa maruz kaldığı; destekleyici, adil ve güvenli bir okul ikliminde ise zorbalığın görülmeye sıklığının belirgin biçimde azaldığı göz önünde bulundurulduğunda, bu iki değişkenin zorbalıkla ilişkisinin birlikte incelenmesinin önem kazandığı açıktır. Tasarlanan bu araştırma ortaokul öğrencileri bağlamında akran zorbalığı, duygu düzenleme ve okul iklimi arasındaki ilişkilerin nicel yöntemlerle incelenmesini kapsamaktadır (Olweus, 1993). Araştırmanın örneklemini ortaokul düzeyindeki öğrencilerle sınırlıdır; bunun nedeni literatürde zorbalığın bu yaş grubunda sıklıkla yüksek oranda ortaya çıkması ve duygusal-davranışsal değişimlerin bu dönemde yoğunlaşmasıdır (Kayacık, Kurtoğlu & Ayaz, 2024). Çalışmada okul iklimi öğrenci algıları düzeyinde değerlendirilecek; bu kavram güvenlik, öğretmen desteği, aidiyet hissi, adalet algısı ve sosyal ilişkiler kalitesini içeren çok boyutlu bir yapı olarak ele alınacaktır. Okul ikliminin, öğrencilerin davranışsal örüntülerini ve zorbalık olgularını etkileyen temel çevresel belirleyicilerden biri olduğu kapsamlı incelemelerle desteklenmektedir (Cohen, McCabe, Michelli & Pickeral, 2009). Duygu düzenleme kapsamı, öğrencilerin duygularını fark etme, izleme, yeniden değerlendirme ve gerekirse bastırma/ifadeyi düzenleme gibi stratejilerinin ölçülmesini içerir; duygu düzenlemenin süreç modeli ve öne çıkan stratejileri kuramsal olarak Gross’un çalışmalarına dayanmaktadır (Gross, 1998; Gross & John, 2003). Araştırma kapsamı; veri toplama aracını Türkiye uyarlaması yapılmış geçerli ölçeklerle sınırlandırılacaktır. Ölçek seçiminde, ülkemizde psichometrik olarak desteklenen ve ortaokul/ergen örnekleminde kullanılmış formlar tercih edilecektir. Araştırmanın kapsamına ayrıca zaman ve mekân sınırlamaları dahildir, çalışma belirlenen il/ilçedeki seçilmiş ortaokul(lar) ile sınırlı olacaktır.

3. ÖZGÜN DEĞER

Tez önerisinin, özgün değeri (bilimsel kalitesi, farklılığı ve yeniliği, hangi eksikliği nasıl gidereceği veya hangi soruna nasıl bir çözüm geliştireceği ve/veya ilgili bilim/teknoloji alan(lar)ına metodolojik/kavramsal/kuramsal olarak ne gibi özgün katkılarda bulunacağı vb.) ayrıntılı olarak açıklanmalıdır ve sayfa sınırlaması yoktur.

Bu araştırmanın özgün değeri, akran zorbalığını hem bireysel (duygu düzenleme becerileri) hem de çevresel (okul iklimi) değişkenlerle birlikte ele alarak bütüncül bir model üzerinden incelemesinden kaynaklanmaktadır. Literatürde akran zorbalığının nedenlerini açıklayan çalışmalar ağırlıklı olarak ya bireysel faktörlere ya da okul ortamına odaklanmıştır; ancak bu iki temel değişkenin eş zamanlı ve karşılıklı ilişkileri ortaokul düzeyinde yeterince araştırılmamıştır. Bu çalışma, okul iklimi ve duygu düzenleme becerilerini tek bir çerçevede bir araya getirerek zorbalığın nasıl ortaya çıktığını daha kapsamlı biçimde açıklamayı hedeflemektedir. Çalışmanın bir diğer özgün yönü, araştırmanın ortaokul öğrencileri üzerinde yürütülmesidir. Ortaokul dönemi, ergenliğin başlangıcıyla birlikte öğrencilerin sosyal ilişkilerde rekabeti daha yoğun yaşadığı, aidiyet duygusunun güçlendiği ve duygusal dalgalanmaların arttığı bir gelişimsel süreçtir. Bu nedenle akran zorbalığı bu dönemde daha belirgin olmakta; ancak literatür incelendiğinde ortaokul düzeyine yönelik ilişki temelli modellerin sınırlı olduğu görülmektedir. Araştırmanın bu yaş grubuna odaklanması hem okul psikolojik danışma uygulamalarına hem de eğitim politikalarına gelişimsel açıdan değerli veriler sunacaktır. Bunun yanı sıra, araştırmada kullanılacak nicel yaklaşım; okul iklimi, duygu düzenleme becerileri ve zorbalık arasındaki ilişkilerin istatistiksel olarak yordayıcı modellerle test edilmesini sağlayacaktır. Böylece hem

doğrudan hem dolaylı etkiler ortaya konacak, bu da öğrencilerin zorbalık davranışlarını hangi mekanizmaların tetiklediğine ilişkin yeni açıklamalar geliştirilmesine olanak tanıyacaktır.

4. YÖNTEM

Tez çalışmasında uygulanacak yöntem ve araştırma teknikleri (veri toplama araçları ve analiz yöntemleri dahil) ilgili literatüre atıf yapılarak (gerekirse ön çalışma yapılarak) belirgin ve tutarlı bir şekilde ayrıntılı olarak açıklanmalı ve bu yöntem ve tekniklerin Tez çalışmasında öngörülen amaç ve hedeflere ulaşmaya elverişli olduğu ortaya konulmalıdır. Sayfa sınırlaması yoktur.

Tez çalışmasında uygulanacak yöntem(ler)le ilerleme kaydedilememesi durumunda devreye sokulacak alternatif yöntem(ler) de (B planı) belirlenerek ifade edilmelidir.

Yöntem:

Araştırma Modeli

Ortaokul öğrencileri arasında yaygın bir sorun olan akran zorbalığının, öğrencilerin duygu düzenleme becerileri ve içinde bulundukları okul iklimi ile olan ilişkiler bağlamında incelenmesinin amaçlandığı bu çalışma Nicel araştırma yöntemlerinden biri olan ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Bu modelle yapılan araştırmalarda, değişkenlerin birlikte değişip değişmediği ve bu değişimin niteliği belirlenir. Amaç, değişkenlerin bağımsız mı yoksa ilişkili mi hareket ettiğini ortaya koymaktır. Veriler toplanır, analiz edilir ve yorumlanır. Bulgular, değişkenler arasındaki ilişkiler hakkında derinlemesine bilgi sağlar. (Karasar, 2009).

Araştırma Örnekleme/Çalışma Grubu

Bu araştırmanın örneklemini 2025-2026 eğitim- öğretim yılında Kayseri ilinde MEB’ na bağlı ortaokullarda eğitim gören, tesadüfi olarak seçilen 5. sınıftan 8. Sınıfa kadar olan çocuklar oluşturacaktır. Tesadüfi örnekleimde, tüm birimler eşit şansa sahiptir, rastgele seçilir ve büyük, karmaşık olmayan evrenlerde işleri kolaylaştırır, ancak tam bir liste gereklidir (Kılıç, 2013).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada "Akran zorbalığı Ölçeği", "Okul İklimi Ölçeği" ve " Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeği" kullanılacaktır. Veriler yüz yüze toplanacaktır.

Akran Zorbalığı Ölçeği:

Bu çalışmada, öğrencilerin zorbalığa yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Swearer Zorbalığa Yönelik Tutum Ölçeğinin Türkçe uyarlaması kullanılacaktır. Ölçeğin Türkçeye uyarlama, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Efiltili ve Özdemir (2021) tarafından ortaokul öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Uyarlama sürecinde ölçek çeviri-geri çeviri yöntemiyle Türkçeye aktarılmış, uzman görüşleri doğrultusunda kültürel uygunluğu sağlanmış ve pilot uygulama yapılmıştır. Ölçeğin madde-toplam korelasyonları orta-yüksek düzeydedir ve tüm maddelerin ayırt ediciliği istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Ölçeğin orijinali Swearer ve arkadaşları (2008) tarafından geliştirilmiş olup tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Türkçe uyarlama çalışmasında yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçek 9 maddelik tek faktörlü bir yapı göstermiştir. Doğrulamalı faktör analizi, bu tek faktörlü yapıyı doğrulamıştır. Ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0,74–0,75 aralığında bulunmuş; bu değer ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir. Ölçek 14 maddeden 1 ile 5 arasında derecelendirilen likert tipi maddelerden oluşmakta olup; "1= tamamen yanlış", "5= tamamen doğru" şeklinde puanlanmaktadır. Yüksek puanlar, öğrencilerin zorbalığa yönelik olumsuz tutumlarının daha yüksek olduğunu göstermektedir. Düşük puanlar ise öğrencilerin daha olumlu sosyal tutumlara sahip olduğunu yansıtmaktadır. 'Swear Zorbalık Ölçeği' Türkiye koşullarında ortaokul öğrencilerinin öz değerlendirmelerine dayalı olarak ortaya konan içeriğiyle kültürel bağlamda geliştirilmiş, güvenilirlik ve yapı geçerliği test edilmiş bir ölçektir.

Okul İklimi Ölçeği:

Araştırmada, ortaokul öğrencilerinin okul iklimine ilişkin algılarını belirlemek amacıyla Delaware Okul İklimi Ölçeği – Öğrenci Versiyonu’nun Türkçeye uyarlanmış formu kullanılacaktır. Ölçeğin Türk kültürüne uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması Durnalı ve Filiz (2019) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin orijinali Bear, Gaskins, Blank ve Chen (2011) tarafından geliştirilmiş olup okul iklimini öğrenci bakış açısından çok boyutlu biçimde değerlendirmeyi amaçlar. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmasında ölçeğin tüm alt boyutlarında kabul edilebilir ve yüksek düzeyde Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları elde edilmiştir. Doğrulamalı faktör analizi uyum indeksleri, ölçeğin Türkçe formunun orijinal yapıyı koruduğunu göstermektedir. Ölçek dört alt boyuttan oluşmaktadır bunlar; Öğretmen-öğrenci ilişkileri (Ö-ÖĞİ), Öğrenci-öğrenci ilişkileri (Öğ-ÖĞİ), Okul İlgisi (OI), Okul Kurallarının Adilliği (OKA). 17 maddeden oluşan

ölçek Kesinlikle Katılmıyorum (1)”, “Katılmıyorum (2)”, “Katılıyorum (3)”, “Kesinlikle Katılıyorum (4)” olmak üzere 4’lü likert tipindedir. 11. ve 14. maddeler okul iklimini olumsuz olarak yansıttığı için ters puanlanan maddelerdir. Çevirme işlemi yapılarak Barlett Sphericity testi yapılmıştır. Bu test sonucunda elde edilen Chi-Square (X2) test istatistiğinin anlamlı çıkması verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğinin göstergesidir. Elde edilen değerler, ölçek bütünü ve alt boyutları arasında pozitif yönlü, istatistiki açıdan anlamlı, doğrusal bir ilişki olduğunu göstermiştir. Sonuç olarak, DOİ-Ö iç tutarlılığının uygun düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeği:

Araştırmada, Ergenler İçin Duygu Düzenleme Ölçeği (EİDDÖ) Phillips ve Power (2007) tarafından ergenlerin duygu düzenleme yöntemlerini belirlemek için geliştirilmiştir. Uyarlamasını ise Duy ve Yıldız (2014) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, ergenlerin duygu düzenlemelerini içsel işlevsel duygu düzenleme, içsel işlevsel olmayan duygu düzenleme, dışsal işlevsel duygu düzenleme ve dışsal işlevsel olmayan duygu düzenleme şeklinde sınıflayarak değerlendiren bir kendini değerlendirme aracıdır. Ölçek 19 maddeden oluşmakta olup; “Hiçbir zaman (1), Nadiren (2), Bazen (3), Çoğu zaman (4) ve Her zaman (5)” şeklinde likert tipi beşli derecelendirmeye sahiptir. dört alt boyuttan oluştuğu bulgusuna ulaşılmıştır. Birinci faktör “dışsal işlevsel olmayan duygu düzenleme” ikinci faktör “içsel işlevsel olmayan duygu düzenleme” üçüncü faktör “içsel işlevsel duygu düzenleme” ve dördüncü faktör “dışsal işlevsel duygu düzenleme” şeklinde tanımlanmıştır. Ergenler İçin Duygu Düzenleme Ölçeğinin Türkçe’ye uyarlanması amacıyla yapılan geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında elde edilen değerlerin kabul edilir düzeylerde olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Süreci

Araştırma 11-14 yaş çocuklarla görüşerek belirlenen ölçekler uygulanacaktır. Toplamda 350 çocuğa ulaşılması hedeflenmektedir. Araştırmanın verileri SPSS’e aktarılacak verilerin analizinde uygun istatistiki yöntemler kullanılarak test edilecektir.

Tez çalışmasının başarısını olumsuz yönde etkileyebilecek riskler ve bu risklerle karşılaşıldığında Tez çalışmasının başarıyla yürütülmesini sağlamak için alınacak tedbirler (**B Planı**) ilgili iş paketleri belirtilerek ana hatlarıyla aşağıdaki **Risk Yönetimi Tablosu**’nda ifade edilmelidir.

RİSK YÖNETİMİ TABLOSU (*)

En Önemli Risk(ler)	B Planı
Okullardan izin alınmasında gecikme.	Alternatif okullarla iletişime geçme, örneklem genişletme.
Öğrencilerin anketleri eksik doldurması.	Eksik verilerin çıkarılması, örneklem sayısının artırılması.
Veri toplama günlerinin uzaması.	Fazladan uygulama günleri planlama.

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

5. TEZ ÇALIŞMASI DANIŞMAN BİLGİLERİ

5.1. TEZ ÇALIŞMASI DANIŞMANININ DİĞER TEZ PROJELERİ VE GÜNCEL YAYINLARI

Tez danışmanının TÜBİTAK, üniversite ya da diğer kurum/kuruluşların desteği ile tamamlamış olduğu Tez Projeleri ile şu sırada yürütmekte olduğu veya destek almak için başvurduğu Tez, Projeleri hakkında aşağıdaki tablolarda yer alan bilgiler verilmelidir.

5.2. TEZ ÇALIŞMASI YÜRÜTÜCÜSÜNÜN TÜBİTAK DESTEKLİ PROJELERİ (*)

Tez Projesi No	Tez Projesindeki Görevi	Tez Projesi Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Destek Miktarı (TL)
224B05	Eğitmen	Doğa ile Sanatın Dijital Dansı	23.06.2025-05.09.2025	114.000TL

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

5.3. TEZ ÇALIŞMASI DANIŞMANININ DİĞER PROJELERİ (DPT, BAP, FP6-7 vb.) (*)

Tez Projesi No	Tez Projesindeki Görevi	Tez Projesi Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Destek Miktarı (TL)
17102431	Araştırmacı	İnovatif Öğrenme Ortamı Tasarımı ve Bu Ortamda Verilen Drama Eğitiminin Çocuk Gelişimi Bölümü Öğrencilerinin Bilişsel Esneklik ve Yaratıcı Düşünme Becerilerine Etkisinin İncelenmesi	09.10.2024-10.07.2025	151.838 TL.

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

5.4. TEZ ÇALIŞMASI DANIŞMANININ SON 5 YILDA YAPTIĞI YAYINLAR (*)

Yazar(lar)	Makale Başlığı	Dergi	Cilt/Sayı/Sayfa	Tarih
Ayber ACAR, Sema SOYDAN, Kamile MUTLU	Parental Attachment And Emotion Regulation İn Children: The Mediating Role Of Working Memory	European Early Childhood Education Research Journal	33 (4), 693-708	2025
Ayber ACAR, Yasemin YÜZBAŞIOĞLU	Exploring The Intersection Of Children's Rights And The Un Sustainable Development Goals: Violence, Abuse, Exploitation And Child Labour	Modern Research and Studies in Educational Sciences IV	37	2025
Ayber ACAR, Sema SOYDAN, Gülsüm AKIŞ	Ebeveyn Bağlanma Envanteri'nin Türkçe 'ye Uyarlanması, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları	Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi	6 (1), 32-40	2024
Ayber ACAR, Dervişe AMCA TOKLU, Umut AKÇİL, Gökmen DAĞLI	Development and Evaluation of Peace-Oriented Education Activity for Preschool Children within the Scope of Sustainable Development	Sustainability	16 (19), 8472	2024
Ayber Acar, Sema SOYDAN	Bağlanma Güvensizliği Tarama Envanterinin (2-5 Yaş) Türkçeye Uyarlama Çalışması	Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi	7 (2), 143-161	2023
Ayber ACAR	The Relationship Via Nutrition And Mental Development By Their Features	Unpackaging Theory & Practice in Educational Sciences	117	2023
Ayber ACAR, Sema SOYDAN	Adaptation Study Of Anger-Sadness-Anxiety Emotion Management Scales İn Children Aged 5-10	New Dimensions in Educational Sciences without Borders	181	2022
Ayber ACAR	A Step-by-Step Guide to Building a Computer-Based Digital Education (CBE) model with an Interactive Electronic Book (E-book)	Uluslararası Çevresel Eğilimler Dergisi	6 (2), 48-64	2022
Ayber ACAR, Emel ARSLAN	Okul Öncesi Dönem Çocukları İçin Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi	Necmettin Erbakan University (Turkey)	-	2021

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

6.5. TEZ ÇALIŞMASI DANIŞMANININ ÖNERİLEN TEZ PROJESİ KONUSU İLE İLGİLİ DİĞER TEZ PROJELERİ

Tez danışmanının ilgili enstitüye sunulmuş olup öneri durumunda olan, yürüyen veya sonuçlanmış benzer konudaki Tez çalışmaları varsa bu Tez çalışmaları hakkındaki bilgiler ve önerilen Tez çalışmasından ne gibi farkları olduğu aşağıdaki tabloda belirtilmelidir.

TEZ ÇALIŞMASI EKİBİNİN ÖNERİLEN TEZ KONUSU İLE İLGİLİ TEZ ÇALIŞMALARI (*)

Adı ve Soyadı	Tez Projesindeki Görevi	Tez Projesi Adı	Başlama-Bitiş Tarihi	Önerilen Tez Projesinden Farkı

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

6. ARAŞTIRMA OLANAKLARI

Bu bölümde Tez çalışmasının yapılacağı kurumda var olup da Tez çalışmasında kullanılacak olan altyapı/ekipman (laboratuvar, araç, makine-teçhizat vb.) olanaklar aşağıdaki tabloda belirtilmelidir.

MEVCUT ARAŞTIRMA OLANAKLARI TABLOSU (*)

Mevcut Altyapı/Ekipman Türü, Modeli (Laboratuvar, Araç, Makine-Teçhizat vb.)	Tez Çalışmasında Kullanım Amacı
	Araştırmacı, hâlihazırda tez amacına uygun çalışmalar yapmaktadır.

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

7. YAYGIN ETKİ

7.1. TEZ ÇALIŞMASINDAN BEKLENEN YAYGIN ETKİ

Tez çalışması başarıyla gerçekleştirildiği takdirde, Tez çalışmasından elde edilmesi öngörülen/beklenen yaygın etkilerin (bilimsel/akademik, ekonomik/ticari/sosyal, araştırmacı yetiştirilmesi ve yeni Tez çalışmaları oluşturulması) neler olabileceği diğer bir ifadeyle Tez çalışmasından ne gibi çıktı, sonuç ve etkilerin elde edileceği kısa ve net cümlelerle aşağıdaki tabloda belirtilmelidir.

TEZ ÇALIŞMASINDAN BEKLENEN YAYGIN ETKİ TABLOSU

Yaygın Etki Türleri	Tez Çalışmasında Öngörülen/Beklenen Çıktı, Sonuç ve Etkiler
Bilimsel/Akademik (Makale, Bildiri, Kitap)	Tez projesi tamamlandığında 1 uluslararası dergide araştırma sonuçlarının yayınlanması planlanmaktadır
Ekonomik/Ticari/Sosyal (Ürün, Prototip Ürün, Patent, Faydalı Model, Üretim İzni, Çeşit Tescili, Spin-off/Start-up Şirket, Görsel/İşitsel Arşiv, Envanter/Veri Tabanı/Belgeleme Üretimi, Telif Konu Olan Eser, medyada Yer Alma, Fuar, Tez Projesi Pazarı, Çalıştay,	Tez projesi tamamlandığında Milli Eğitim Bakanlığı ve KTO Karatay Üniversitesi sonuçların paylaşılması ve yerel/ulusal kapsamda çalışma sonuçlarının paylaşılması, böylece çalışma sonuçlarından çok sayıda uzmanın yararlanması planlanmaktadır.

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEZ ÖNERİ DİLEKÇESİ

Eğitim vb. Bilimsel Etkinlik, Tez Projesi Sonuçlarını Kullanacak Kurum/Kuruluş, vb. diğer yaygın etkiler)	
Araştırmacı Yetiştirilmesi ve Yeni Tez Projesi(ler) Oluşturma (Yüksek Lisans/Doktora Tezi, Ulusal/Uluslararası Yeni Tez Projesi)	Bu çalışmanın yüksek lisans/doktora araştırmaları için alt yapı oluşturması düşünülmektedir. Araştırmacılara, deneysel çalışmalara ve eğitim programlarının hazırlanmasına kaynaklık edilmesi planlanmaktadır

KAYNAKLAR

- Bilgic, B. S., Onal Sonmez, A., & Erdogan, A. (2021). Cognitive Emotion Regulation Strategies and Cognitive Flexibility Levels in High School Students Subjected to Peer Bullying. *The Medical Bulletin of Haseki*, 59(5), 393-399. <https://doi.org/10.4274/haseki.galenos.2021.7791>
- Cohen, J., McCabe, E. M., Michelli, N. M., & Pickeral, T. (2009). School climate: Research, policy, practice, and teacher education. *Teachers College Record*, 111(1), 180–213.
- Copeland, W. E., Wolke, D., Angold, A., & Costello, E. J. (2013). Adult psychiatric outcomes of bullying and being bullied by peers in childhood and adolescence. *JAMA Psychiatry*, 70(4), 419–426. <https://doi.org/10.1001/jamapsychiatry.2013.504>
- Durnalı, M., & Filiz, B. (2019). Delaware Okul İklimi Ölçeği Öğrenci Versiyonunun Türk Kültürüne Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Kastamonu Education Journal*, 27(6), 2651-2661. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3513>
- Efilı, E., & Özdemir, Ş. A. (2021). Swearer Zorbalık Ölçeğinin Türk kültürüne Uyarlanması ve Geçerlilik, Güvenirlilik Analizi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(35), 2008-2029. <https://doi.org/10.26466/opus.738264>
- Gross, J. J. (1998). The emerging field of emotion regulation: An integrative review. *Review of General Psychology*, 2(3), 271–299. <https://doi.org/10.1037/1089-2680.2.3.271>
- Gross, J. J., & John, O. P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 348–362. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.85.2.348>
- Kayacık, M., Kurtoglu, M. B., & Ayaz, A. (2024). Ergenlerde akran zorbalığının belirleyicileri: Algılanan okul iklimi ve öğretmenlerden algılanan duygusal istismar. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 59, 418–434.
- Olweus, D. (1993). *Bullying at school: What we know and what we can do*. Blackwell.
- Özer, E. H. K. (2020). Investigation of the relationship between school climate, coping strategies, and peer bullying in secondary school students. *İlköğretim Online*, 19(4), 2503–2513. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2020.764618>
- Rigby, K. (2012). *Bullying interventions in schools: Six basic approaches*. Wiley-Blackwell.
- Sözer, M. A., Yılmaz, F., & Kasa Ayten, B. (2018). İlkokullar için Kısaltılmış Okul İklimi Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 31-47. <https://doi.org/10.29129/inuigse.408908>
- Şen, Z., & Doğan, A. (2021). An examination of teachers' attitudes towards bullying, their coping strategies for handling bullying, and perceived school climate. *Education and Science*, 46(207), 43–62. <https://doi.org/10.15390/EB.2021.10009>
- Smith, P. K. (2016). Bullying: Definition, types, causes, consequences and intervention. *Trends in Psychology*, 24(4), 1033–1043.
- Kayacık, M., Kurtoglu, M. B., & Ayaz, A. (2024). Ergenlerde akran zorbalığının belirleyicileri: Algılanan okul iklimi ve öğretmenlerden algılanan duygusal istismar. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 59, 418–434. <https://doi.org/10.53444/deubefd.1381554>
- Yıldız, M. A., & Duy, B. (2014). Ergenler İçin Duygu Düzenleme Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 5(41). <https://doi.org/10.17066/pdrd.32099>